

Περιεχόμενα

26 Απριλίου – Παγκόσμια Ημέρα Διανοητικής Ιδιοκτησίας	1
Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Έκθεση για την Οδηγία 2004/48	2
Ελλάδα: Έκλεισε το www.thegreekz.com	2
ARROW: Παρουσίαση αποτελεσμάτων	3
Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο: Έκθεση για τις επιπτώσεις της πειρατείας και των παραποιημένων προϊόντων	3
Βέλγιο: Συνταγές μαγειρικής και προστασία δικαιωμάτων	4
Μεγάλη Βρετανία: Δικαστική διαμάχη για την Digital Economy Act	4
Ιταλία: Η Google φέρει ευθύνη για τα αποτελέσματα της υπηρεσίας "Google Suggest"	5
Google: Διακανονισμός Βιβλίων Google	6
Καναδάς: Κατάσχεση χιλιάδων παράνομων αντιτύπων πανεπιστημιακών βιβλίων	6

Ευρωπαϊκή Επιτροπή **Έκθεση για την Οδηγία 2004/48**

Στο τέλος του 2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε Έκθεση η οποία αφορά στην πρώτη αξιολόγηση της Οδηγίας 2004/48 για την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Κάποια από τα σημαντικότερα σημεία της Έκθεσης είναι τα εξής: Το διαδίκτυο δημιουργεί προϋποθέσεις που διευκολύνουν την παραβίαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, το υπάρχον όμως νομικό πλαίσιο έχει περιορισμούς προς αυτή την κατεύθυνση οι οποίοι θα πρέπει να επανεκτιμηθούν. Περαιτέρω, γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι τα κράτη - μέλη πρέπει να αναζητήσουν ισορροπία ανάμεσα στην προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικότητας και στην προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας. Άλλο ένα θέμα που προκύπτει είναι τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι θεραπείες που λαμβάνονται. Σύμφωνα με τους δικαιούχους οι αποζημιώσεις που απονέμονται δεν είναι ικανοποιητικές και δεν δρουν αποτρεπτικά. Η Έκθεση προτείνει να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα το δικαστήριο να επιδικάζει αποζημιώσεις αντίστοιχες με τον αδικαιολόγητο πλουτισμό του παραβάτη, ή να επιδικάζει αποζημιώσεις για άλλες οικονομικές επιπτώσεις ή και ηθική βλάβη.

Η έκθεση καταλήγει λέγοντας ότι η παραβίαση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας πέρα από τη μεγάλη οικονομική ζημιιά που προκαλεί στην εσωτερική αγορά απειλεί την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών μέσα από την κατανάλωση παραποιημένων προϊόντων και η Οδηγία 2004/48 έχει ένα σημαντικό και θετικό αποτέλεσμα προς την καταπολέμηση του φαινομένου.

Έχοντας στόχο την συνεχή συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση που αφορούσε στην παραπάνω Έκθεση. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης θα βοηθήσουν στην επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται στην Έκθεση αλλά και θα προσδιορίσουν επιπλέον θέματα που θα μπορούσαν να διευθετηθούν σε πιθανή αναθεώρησή της.

Πηγές:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEX/11/0111&type=HTML>

http://merlin.obs.coe.int/newsletter.php?year=2011&issue=3&iris_ref=2011%203%204#

Ελλάδα **Έκλεισε το www.thegreekz.com**

Έκλεισε η ιστοσελίδα ανταλλαγής ταινιών και τραγουδιών, παιχνιδιών και λογισμικού www.thegreekz.com μετά τη σύλληψη 5 διαχειριστών της σε επιχείρηση του Τμήματος Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Αθήνας και του Τμήματος Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος Θεσσαλονίκης. Η επιχείρηση ξεκίνησε μετά από μήνυση που κατέθεσε εκπρόσωπος της ΕΠΟΕ (Εταιρεία Προστασίας Οπτικοακουστικών Έργων) κατά των φερόμενων διαχειριστών της ιστοσελίδας οι οποίοι ανέβαζαν (upload) και στη συνέχεια διαμοίραζαν, χωρίς προηγούμενη έγκριση των αρμόδιων εταιριών, παράνομο ψηφιακό υλικό όπως τραγούδια, ταινίες, παιχνίδια λογισμικό αλλά και ερασιτεχνικά βίντεο με προσωπικές ερωτικές στιγμές ανυποψίαστων πολιτών στην ιστοσελίδα www.thegreekz.com την οποία και είχαν την δυνατότητα να τροποποιούν και να υποστηρίζουν τεχνικά. Η ιστοσελίδα ήταν ένα από τα

... Η ιστοσελίδα ήταν ένα από τα δημοφιλέστερα Ελληνικά site παράνομου ψηφιακού υλικού με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη οικονομική ζημιά στις εταιρίες, παράλληλα με την φοροδιαφυγή.

δημοφιλέστερα Ελληνικά site παράνομου διαμοιρασμού ψηφιακού υλικού με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη οικονομική ζημιά στις εταιρίες, παράλληλα με την φοροδιαφυγή. Από τις έρευνες που διενεργήθηκαν, κατασχέθηκαν συνολικά είκοσι πέντε (25) σκληροί δίσκοι, πέντε (5) φορητοί υπολογιστές, πλήθος cd και πλήθος έγγραφων αποδείξεων από χρηματικά ποσά που εισέπρατταν, από διαφημίσεις στις ιστοσελίδες και από συνδρομές μελών, συνολικού ύψους 230.000 ευρώ. Οι 5 συλληφθέντες οδηγήθηκαν στους αρμόδιους εισαγγελείς κατηγορούμενοι για παραβίαση του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας

Πηγές:

http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=4997&Itemid=759

http://news247.gr/kosmos/technology/ekleise_h_dhmfilhs_istoselida_-_synelhfhthhsan_oi_diaxeiristes.768176.html#commentsList

ARROW Παρουσίαση αποτελεσμάτων

Η κοινοπραξία ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works towards Europeana) παρουσίασε στις 10 Μαρτίου στις Βρυξέλλες τα αποτελέσματα του προγράμματος της που ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2008 και είχε διάρκεια 30 μηνών. Η κοινοπραξία αποτελείται από ευρωπαϊκές εθνικές βιβλιοθήκες, οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, εκδότες και συγγραφείς και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αναπτύχθηκε αρχικά για την εύρεση βιβλίων και σκοπό έχει να ταυτοποιεί δικαιούχους δικαιωμάτων αλλά και να ξεκαθαρίζει σε τι κατάσταση βρίσκεται ένα έργο όσον αφορά τα πνευματικά του δικαιώματα συμπεριλαμβανομένου του αν είναι «ορφανό». Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από βιβλιοθήκες και άλλους ενδιαφερόμενους χρήστες για να εντοπίζουν τους δικαιούχους των δικαιωμάτων των έργων και να ζητούν άδεια για την ψηφιοποίηση ή τη διάθεση των έργων αυτών. Τα αποτελέσματα του προγράμματος έδειξαν πολύ σημαντικά οφέλη σε χρόνο και κόστος από τη χρήση του ARROW για τον ψηφιακό εντοπισμό πληροφοριών που αφορούν στην πνευματική ιδιοκτησία έργων σε σχέση με την παλαιότερη χειρωνακτική αναζήτηση. Το επόμενο βήμα θα είναι το ARROW+ ένα πιο διευρυμένο σύστημα με περισσότερους συμμετέχοντες και συνεργάτες από ευρωπαϊκές χώρες, το οποίο πέρα από τη χρήση των βιβλίων θα εξετάσει και τη χρήση οπτικού υλικού.

Πηγή: <http://www.arrow-net.eu/sites/default/files/ARROW%20Results.pdf>

Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο

Έκθεση για τις επιπτώσεις της πειρατείας και των παραποιημένων προϊόντων

Το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (International Chamber of Commerce-ICC) παρουσίασε έκθεση για τις επιπτώσεις της πειρατείας και των παραποιημένων προϊόντων, οι οποίες υπολογίζονται σε 1.7 τρισεκατομμύρια \$ έως το 2015 και απώλεια 2.5 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας το χρόνο. Η έκθεση παρουσιάστηκε στο 6^ο Διεθνές Συνέδριο για την Καταπολέμηση των Πλαστών Προϊόντων και της Πειρατείας που διοργανώθηκε 2 και 3 Φεβρουαρίου στο Παρίσι και έρχεται να συμπληρώσει αντίστοιχη έκθεση του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και

Ανάπτυξη (Organization for Economic Cooperation and Development-OECD) που εκδόθηκε το 2008. Η μελέτη του Επιμελητηρίου προσφέρει ενημερωμένες οικονομικές εκτιμήσεις υπολογίζοντας και την αξία της ψηφιακής πειρατείας αλλά εξετάζει και επιπλέον επιπτώσεις της πειρατείας και των παραποιημένων προϊόντων στις κοινωνίες, τις κυβερνήσεις και στους καταναλωτές.

Πηγή: <http://www.iccwbo.org/bascap/index.html?id=41116>

Βέλγιο Συνταγές μαγειρικής και προστασία δικαιωμάτων

Η μεγάλη επιτυχία που έχουν τα βιβλία μαγειρικής στο Βέλγιο έχει ανακινήσει το θέμα της προστασίας των συνταγών μαγειρικής με την διανοητική ιδιοκτησία. Τα δικαστήρια του Βελγίου εξέτασαν τον τελευταίο καιρό μία υπόθεση που αφορούσε στην προστασία σειράς συνταγών που χρησιμοποιούσαν βελγικές μπίρες και ακόμα μία υπόθεση που αφορούσε σε άλειμμα κατασκευασμένο από μπισκότα. Στην πρώτη περίπτωση το δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρχε πρωτοτυπία αλλά ούτε και καλλιτεχνική δημιουργία στις συνταγές καθώς ο ενάγων είχε απλά χρησιμοποιήσει συνταγές που ήταν κοινό κτήμα απαριθμώντας τα συστατικά και δίνοντας λειτουργικές οδηγίες για την παρασκευή τους. Στην δεύτερη περίπτωση το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η κατασκευή του αλείμματος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις καινοτομίας και εφευρετικότητας για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας αφού τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του είχαν χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή άλλου προϊόντος.

Μία συνταγή είναι η μέθοδος παρασκευής ενός συγκεκριμένου φαγητού. Σύμφωνα με τη βελγική νομολογία αλλά και τις απόψεις των βέλγων νομικών οι μέθοδοι δεν προστατεύονται με την πνευματική ιδιοκτησία καθώς δεν θεωρούνται καλλιτεχνικά ή λογοτεχνικά έργα. Οπότε μία συνταγή δεν μπορεί να προστατευτεί με την πνευματική ιδιοκτησία. Δεν ισχύει όμως το ίδιο για την περιγραφή της μεθόδου π.χ. σε ένα βιβλίο μαγειρικής, όπου μπορεί να θεωρηθεί ως λογοτεχνικό έργο. Ακόμα, οι περισσότερες νέες συνταγές βασίζονται σε παλαιότερες που έχουν γίνει κοινό κτήμα οπότε το ερώτημα εάν αυτές οι προσαρμογές μπορούν να θεωρηθούν πρωτότυπες κρίνεται από τα δικαστήρια κατά περίπτωση. Επιπλέον, στις πιο πολλές περιπτώσεις οι συνταγές δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν ευρεσιτεχνίες. Το συγκεκριμένο χαρακτηρισμό μπορούν να απολαμβάνουν μόνο εξαιρετικά καινοτόμες συνταγές. Αλλά και σε αυτή την περίπτωση το πεδίο εφαρμογής είναι στενό αφού η ευρεσιτεχνία θα προστατεύει μια περιορισμένη λίστα συστατικών.

Πηγή:

http://www.internationallawoffice.com/newsletters/detail.aspx?q=60fcc9c2-2121-4a21b1894d2e102f2557&utm_source=ilo+newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=intellectual+property+newsletter&utm_content=newsletter+2011-02-21

Μεγάλη Βρετανία Δικαστική διαμάχη για την Digital Economy Act

Καθυστερεί η εφαρμογή του νόμου για την ψηφιακή οικονομία (Digital Economy Act) αφού σταμάτησαν τα σχέδια για αποστολή προειδοποιητικών επιστολών σε συνδρομητές υπηρεσιών διαδικτύου που φαίνονται να ασκούν διαδικτυακή πειρατεία καθώς η BT και η TalkTalk έφεραν το θέμα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Ένας από τους

Σύμφωνα με το νόμο οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου θα υποχρεούνται να στέλνουν επιστολές σε όσους συνδρομητές τους φαίνονται να παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

κύριους στόχους του νόμου που ψηφίστηκε πέρυσι εν μέσω πολλών αντιδράσεων είναι να στηρίξει τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών και να πολεμήσει τη διαδικτυακή πειρατεία. Σύμφωνα με το νόμο οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου θα υποχρεούνται να στέλνουν επιστολές σε όσους συνδρομητές τους φαίνονται να παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίσης, οι δικαιούχοι δικαιωμάτων θα μπορούν με δικαστική εντολή να ζητούν τα ονόματα και τις διευθύνσεις όσων επανειλημμένα ασκούν διαδικτυακή πειρατεία, ενώ οι πάροχοι θα μπορούν επίσης με δικαστική εντολή να περιορίζουν την πρόσβαση στο διαδίκτυο όσων παρανομούν κατ' επανάληψη. Η BT και η TalkTalk υποστηρίζουν ότι ο νόμος παραβιάζει βασικά δικαιώματα και ελευθερίες των χρηστών αλλά και ότι δεν είχε τύχει προσεκτικής εξέτασης από το Κοινοβούλιο. Η απόφαση του δικαστηρίου αναμένεται τον Μάιο με μεγάλες πιθανότητες να ασκηθεί έφεση από την πλευρά που θα χάσει. Υπάρχει ακόμα η πιθανότητα να παραπεμφθεί η υπόθεση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καθυστερώντας έτσι ακόμα περισσότερο την εφαρμογή του νόμου.

Πηγή:

<http://www.guardian.co.uk/technology/2011/mar/28/digital-economy-act-illegal-downloading>

Ιταλία **H Google φέρει ευθύνη για τα αποτελέσματα της υπηρεσίας "Google Suggest"**

Ένας χρήστης όμως παρατήρησε ότι όταν πληκτρολογούσε το όνομά του στο πεδίο "search" η υπηρεσία πρότεινε λέξεις όπως "fraud/απάτη" και "fraudster/απατεώνας" και υποστήριξε ότι τα αποτελέσματα έρευνας ήτανε συκοφαντικά.

Το Δικαστήριο του Μιλάνου εξέδωσε απόφαση σχετική με την ευθύνη που φέρει μία υπηρεσία αναζήτησης, σε αυτή την περίπτωση η Google Suggest, σε σχέση με πιθανή δυσφήμιση που προκύπτει από τη χρήση της. Η υπηρεσία Google Suggest βασίζεται σε λογισμικό που όταν ο χρήστης πληκτρολογεί μία λέξη στο πεδίο "search", η υπηρεσία προτείνει άλλες λέξεις που πιθανόν να συνδέονται με το υπό έρευνα θέμα. Ένας χρήστης όμως παρατήρησε ότι όταν πληκτρολογούσε το όνομά του στο πεδίο "search" η υπηρεσία πρότεινε λέξεις όπως "fraud/απάτη" και "fraudster/απατεώνας" και υποστήριξε ότι τα αποτελέσματα έρευνας ήτανε συκοφαντικά. Στη συνέχεια ζήτησε από το Δικαστήριο του Μιλάνου να διατάξει τη Google να αφαιρέσει τη σύνδεση μεταξύ του ονόματός του και των παραπάνω λέξεων. Σε πρώτο βαθμό το δικαστήριο έκρινε βάσιμους τους ισχυρισμούς του χρήστη, ενώ η Google άσκησε έφεση. Σε δεύτερο βαθμό το Δικαστήριο θεώρησε ότι το λογισμικό είναι φαινομενικά μόνο ουδέτερο λόγω του ότι βασίζεται σε ένα αυτόματο σύστημα μαθηματικών αλγόριθμων. Η ουδετερότητά του χάνεται όταν, σαν αποτέλεσμα της εφαρμογής αυτού του αυτόματου μηχανισμού ο οποίος βασίζεται σε κριτήρια επιλεγμένα από τον δημιουργό του, παράγονται ακατάλληλα αποτελέσματα έρευνας. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η Google δεν είναι υποχρεωμένη να κάνει προληπτικό έλεγχο για τυχόν ακατάλληλα αποτελέσματα αλλά είναι υποχρεωμένη να διορθώσει αυτά τα αποτελέσματα όταν της το ζητούν οι χρήστες.

Πηγή: http://www.internationallawoffice.com/newsletters/detail.aspx?g=853005d8-77ed-4ccb-9ab0-32282b5b82b3&utm_source=ilo+newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=information+technology+newsletter&utm_content=newsletter+2011-04-26

Google Διακανονισμός Βιβλίων Google

Στις 22 Μαρτίου, το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Ν. Υόρκης απέρριψε τον Τροποποιημένο Διακανονισμό (ASA-Amended Settle Agreement) στην υπόθεση The Author's Guild et al. v. Google Inc. Ο Διακανονισμός ήταν αποτέλεσμα συμφωνίας μεταξύ της Google και ομάδων συγγραφέων και εκδοτών και θα έκανε διαθέσιμα για εμπορική χρήση εκατομμύρια βιβλία σε ψηφιακή μορφή με τη Google να πληρώνει 125 εκατομμύρια δολάρια κάθε χρόνο στους δικαιούχους των δικαιωμάτων. Το δικαστήριο υποστήριξε ότι παρόλο που η ψηφιοποίηση των βιβλίων και η δημιουργία μιας παγκόσμιας ψηφιακής βιβλιοθήκης θα ωφελούσαν πολλούς, ο Τροποποιημένος Διακανονισμός ήταν υπερβολικός. Η συμφωνία θα έδινε στη Google σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της αλλά και τη δυνατότητα να εκμεταλλεύεται βιβλία χωρίς την άδεια των κατόχων των δικαιωμάτων τους. Ο δικαστής στην απόφασή του εξέφρασε επιπλέον και ανησυχίες για τη δημιουργία μονοπωλίου. Περαιτέρω, ο δικαστής δήλωσε ότι οι δύο πλευρές μπορούν να υποβάλλουν έναν αναθεωρημένο διακανονισμό που θα προσφέρει περισσότερη προστασία στους κατόχους των πνευματικών δικαιωμάτων. Ο ίδιος πρότεινε ότι αντί να δίνεται η δυνατότητα στους δικαιούχους να δηλώνουν ότι δεν επιθυμούν να συμμετέχουν στη συμφωνία (opt-out), να δίνεται αρχικά η δυνατότητα να δηλώνουν εάν θέλουν να συμμετάσχουν σε αυτή (opt-in). Ο συγκεκριμένος Διακανονισμός είχε συναντήσει αντιδράσεις από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, την Ευρωπαϊκή Ένωση, από ενώσεις συγγραφέων αλλά και από ανταγωνιστές της Google όπως η Microsoft, η Yahoo και η Amazon.

Πηγές:

<http://online.wsj.com/article/SB10001424052748704461304576216923562033348.html>

http://news.cnet.com/8301-13577_3-20045967-36.html#ixzz1HPLpJl8s

Καναδάς Κατάσχεση χιλιάδων παράνομων αντιτύπων πανεπιστημιακών βιβλίων

Κατασχέθηκαν περίπου 2.700 παράνομα βιβλία των οποίων η αξία ανέρχεται σε \$540.000.

Χιλιάδες παράνομα αντίτυπα πανεπιστημιακών βιβλίων κατασχέθηκαν από την Καναδέζικη Ομοσπονδιακή Αστυνομία μετά από έρευνες σε καταστήματα φωτοτυπιών στο Μόντρεαλ. Στόχος της έρευνας ήταν να βάλει τέλος στις δραστηριότητες ομάδων που εμπλέκονταν στην παράνομη διακίνηση και πώληση φωτοτυπημένων πανεπιστημιακών βιβλίων. Κατασχέθηκαν περίπου 2.700 παράνομα βιβλία των οποίων η αξία ανέρχεται σε \$540.000. Οι έρευνες της αστυνομίας ξεκίνησαν μετά από παράπονα των νόμιμων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο των πανεπιστημιακών εκδόσεων και αποκάλυψαν ένα καλά οργανωμένο κύκλωμα που είχε εξαπλωθεί σε όλα τα πανεπιστήμια της περιοχής και λειτουργούσε για αρκετά χρόνια. Από τα άτομα που συνελήφθησαν κάποιοι διατηρούσαν νόμιμες επιχειρήσεις/βιτρίνες μέσα από τις οποίες προχωρούσαν στην παράνομη αναπαραγωγή, ενώ άλλοι χρησιμοποιούσαν εγκαταστάσεις κοντά στα πανεπιστήμια και οι υπηρεσίες τους γίνονταν γνωστές από στόμα σε στόμα. Τα παράνομα αντίτυπα των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων ήταν διαθέσιμα περίπου στο ¼ της τιμής των νόμιμων αντιτύπων.

Πηγή: Ifrro news: Volume 14 – Number 1 – January 2011